

บทที่ 5

ผลการศึกษาและสรุปสาระสำคัญของข้อมูล

5.1 การสร้างระบบการจัดการความรู้ (Knowledge Management System: KMS)

ในการสร้างระบบ KMS เพื่อทดลองใช้กับสำนักงานคดีอาญา ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

5.1.1 การจัดเก็บข้อมูลหรือความต้องการ โดยวางแผนและกำหนดวาระสัมภาษณ์นาย กายสิทธิ์ พิสงปรากร อธิบดีอัยการ สำนักงานคดีอาญา ซึ่งเป็นผู้บริหารของสำนักงานคดีอาญา และได้ทำการสัมภาษณ์ เพื่อทราบถึงปัญหาวิกฤติที่สมควรแก้ไข แล้วนำปัญหานั้นมาทำการวิเคราะห์ และนำเสนอวิธีการแก้ปัญหาโดยใช้ทฤษฎีการจัดการความรู้ พร้อมทั้งจัดทำบทวิเคราะห์ (Transcript) รวมทั้งขอให้กำหนดตัวผู้เชี่ยวชาญและกลุ่มผู้ใช้งาน

5.1.2 สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและกลุ่มผู้ใช้งานตามทื่อธิบดีอัยการ สำนักงานคดีอาญา กำหนด และจัดทำบทวิเคราะห์ (Transcript) ดังต่อไปนี้

5.1.2.1 นายวันชัย สร้อยทอง ผู้ตรวจการอัยการ ซึ่งปฏิบัติงานเกี่ยวกับการดำเนินคดีอาญามานานกว่าสามสิบปี และเคยดำรงตำแหน่งอธิบดีอัยการ สำนักงานคดีอาญา เป็นวิทยากรอบรมสัมมนาเกี่ยวกับความรู้ในการดำเนินคดีอาญาแก่พนักงานอัยการหลายหลักสูตร รวมทั้งเป็นหัวหน้าคณะทำงานจัดทำหลักสูตรการสอบสวนคดีอาญาของพนักงานอัยการ

5.1.2.2 ร้อยตำรวจโท ธานี วุฒยากร รองอธิบดีอัยการ สำนักงานคดีอาญา ซึ่งเป็นคณะทำงานการจัดการความรู้ (KM Team) ด้านสอบสวนคดีอาญา ตามคำสั่งของสำนักงานคดีอาญา

5.1.2.3 นายภัทรศักดิ์ สิทธิไตรย์ อัยการพิเศษฝ่ายอำนวยการคุ้มครองเด็กในคดีอาญาและเลขานุการศูนย์อำนวยการคดีชั้นอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์ศาลฎีกา รวมทั้งเป็นคณะทำงานการจัดการความรู้ (KM Team) ด้านชั้นอุทธรณ์คดีชั้นฎีกาและไต่สวน การตายและสอบสวนคดีวิสามัญ และคณะทำงานการจัดการความรู้ (KM Team) ด้านสอบสวนคดีอาญา ตามคำสั่งของสำนักงานคดีอาญา

5.1.2.4 สัมภาษณ์คณะทำงานการจัดการความรู้ (KM Team) ของสำนักงานคดีอาญาซึ่งเป็นกลุ่มผู้ใช้งาน และจัดทำบทวิเคราะห์ (Transcript) ดังต่อไปนี้

1. นายวิโรจน์ อรุณโรจน์ อัยการพิเศษฝ่ายสำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีอาญา 6 ซึ่งเป็นผู้บริหารระดับกลาง และเป็นคณะทำงานการจัดการความรู้ (KM Team) ด้านสอบสวนคดีอาญา ตามคำสั่งของสำนักงานคดีอาญา

2. นายอำนาจ มุทิตาเจริญ อัยการพิเศษฝ่าย สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีอาญา 3 ซึ่งเป็นผู้บริหารระดับกลาง และเป็นคณะทำงานการจัดการความรู้ (KM Team) ด้านชั้นสูตรพลิกศพและไตสวน การตายและสอบสวนคดีวิสามัญ ตามคำสั่งของสำนักงานคดีอาญา

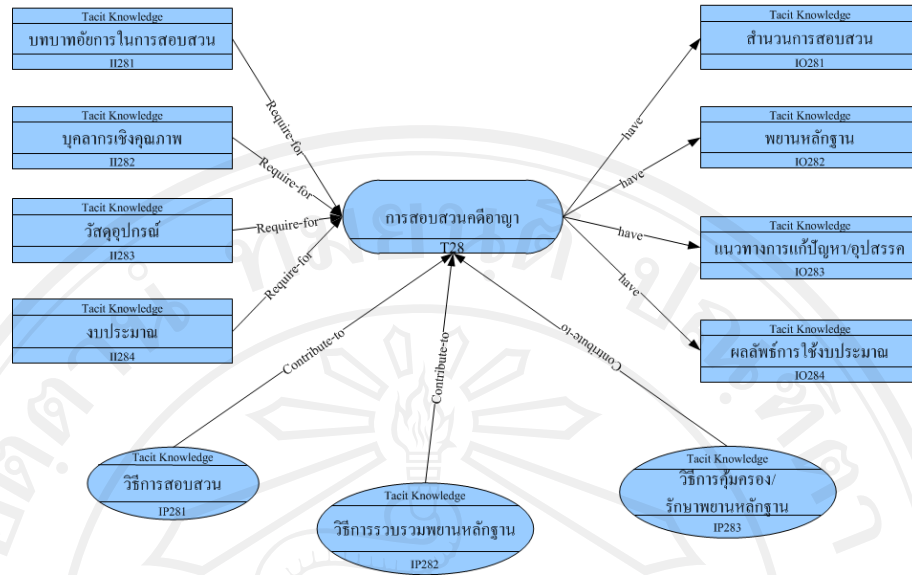
3. ร.อ.หญิง วุฒินิ มรรยาธุติ อัยการประจำสำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีอาญา 6 ซึ่งเป็นคณะทำงานการจัดการความรู้ (KM Team) ด้านสอบสวนคดีอาญา และมีประสบการณ์ด้านการดำเนินคดีอาญามาแล้ว 6 ปี

4. นายพิชิต นากลาง อัยการประจำกอง สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีอาญา 6 ซึ่งมีประสบการณ์ด้านการดำเนินคดีอาญามาแล้ว 3 ปี

นอกจากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ผู้เชี่ยวชาญและผู้ปฏิบัติงานดังกล่าวข้างต้นแล้ว ผู้วิจัยยังได้รวบรวมกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง เอกสารวิชาการ บทความ รายงานการประชุมที่เกี่ยวข้องกับการสอบสวนคดีอาญาของพนักงานอัยการมาใช้ในการวิเคราะห์ประกอบกับบันทึกการสัมภาษณ์ (Script) ของผู้บริหาร ผู้เชี่ยวชาญและผู้ปฏิบัติงานด้วย ซึ่งผลการสร้างบทวิเคราะห์ความรู้ (Transcript) ปรากฏตามตาราง 1¹ แล้วนำไปสังเคราะห์เพื่อสร้างแบบจำลองความรู้ (Modeling) โดยใช้คำสำคัญหรือคำที่มีความหมายใกล้เคียงกัน เช่น งาน (Task) การคิด (Inference) หลักการที่ใช้แก้ปัญหาเฉพาะ (Domain Concept) แล้วสร้างแผนภาพความรู้ (Knowledge Map) ที่สอดคล้องกับมาตรฐานของ Common KADS โดยคำนึงถึงการใช้งานสะดวก มีข้อมูลเพียงพอและเหมาะสมสำหรับการตัดสินใจและการแก้ปัญหาของผู้บริหาร รวมทั้งการใช้ทำงานของชุมชนผู้ปฏิบัติ (Community Of Practice : Cops) หรือ KM Team ซึ่งมีรูปแบบ เช่น ระบบช่วยตัดสินใจ สารานุกรมพื้นฐาน ระบบการเรียนรู้ในงานวิกฤต ระบบการปรับพื้นฐาน เป็นต้น รายละเอียดแผนภาพความรู้ปรากฏตามรูป 5.1

5.1.3 การวิเคราะห์ความต้องการระบบงาน ในการสร้างระบบ KMS ได้มีการสอบถามผู้เชี่ยวชาญและ KM Team ของสำนักงานคดีอาญา ว่าในระบบ KMS ควรจะมีอะไรบ้างที่ใช้ในการช่วยเหลือหรือสนับสนุนคนทำงานใช้ความรู้เรื่องงานสอบสวนคดีอาญา ซึ่งได้ความว่าในระบบ KMS ควรมีเรื่องต่อไปนี้

¹ ภาคผนวก ก

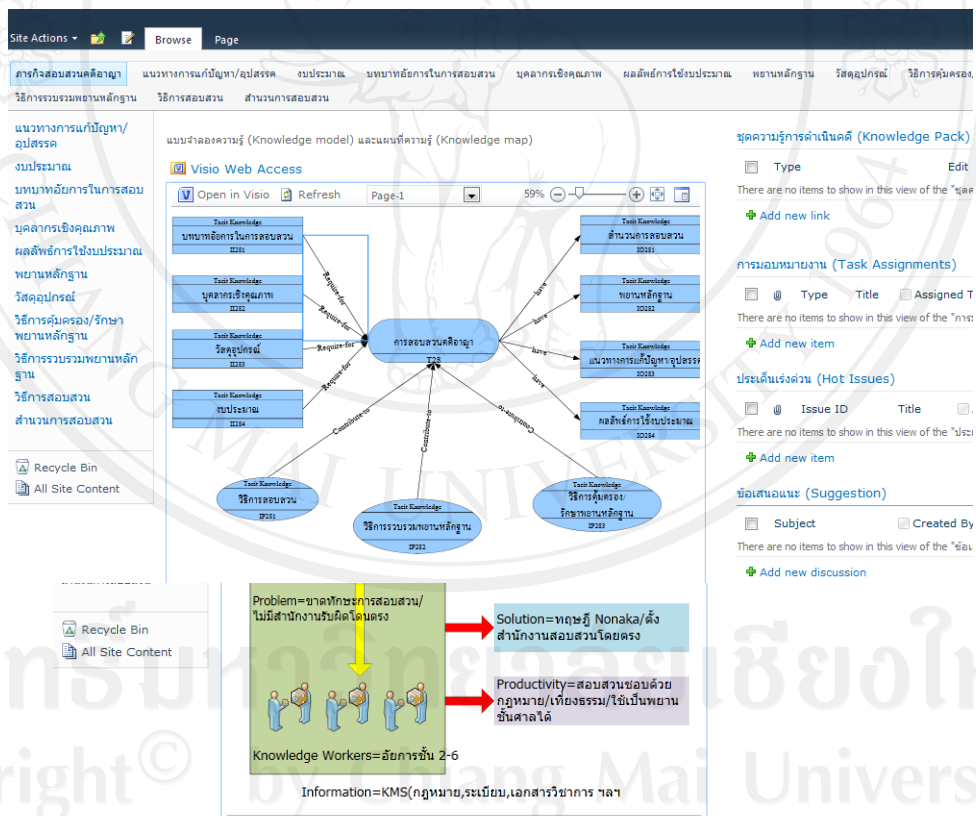
รูปที่ 5.1 แผนภาพความรู้ (Knowledge Map) รายละเอียดปรากฏตามภาคผนวก ข

- (1) องค์ความรู้หลัก เช่น กฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง แนวคำพิพากษาศาลฎีกาที่สามารถสืบค้นได้ง่ายและรวดเร็ว
- (2) องค์ความรู้สนับสนุน เช่น คู่มือ บทความ เอกสารวิชาการ หรือตัวอย่างกรณีศึกษา (Case Study) เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสอบสวน
- (3) มี ขั้นตอนกระบวนการหรือวิธีการสอบสวนคดีอาญาในรูปแบบผัง (Knowledge Map) เพื่อสะดวกในการสื่อสารและทำความเข้าใจ
- (4) มีระบบเก็บรายชื่อและหมายเลขโทรศัพท์ของผู้เชี่ยวชาญที่ต้องการปรึกษา
- (5) มีกระดานสนทนาปัญหาอย่างต่อเนื่องและการให้คำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญ
- (6) มีการเชื่อมโยงไปยังสารสนเทศ (Website) ต่างๆ ได้
- (7) มีประกาศข้อความหรือข่าวสารต่าง ๆ ของสำนักงาน
- (8) มีปฏิทินกิจกรรมของสำนักงาน
- (9) มีประเด็นปัญหาสำคัญหรือเรื่องด่วนที่ควรทราบ
- (9) มีที่แสดงความเห็น (Blog)
- (10) มีสารานุกรมกฎหมายที่เกี่ยวข้อง (Wiki)
- (11) มีระบบสืบค้น (Search)

5.1.4 การวิเคราะห์ความต้องการซอฟต์แวร์ เมื่อทราบความต้องการของระบบงานดังกล่าวในข้อ 5.1.3 แล้ว ได้นำมากำหนดรูปแบบหน้าจอหรือ site ให้ตรงกับความต้องการของ

ผู้ใช้งาน โดยใช้รูปแบบที่สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายบริหารจัดการความรู้ (สฝปร.) กำหนด คือ โปรแกรม SharePoint 2010 ซึ่งมี Feature และ Function สามารถตอบสนองความต้องการได้นอกจากนี้ ยังกำหนดสิทธิในการเข้าถึงหรือแก้ไขสำหรับผู้บริหาร (Knowledge Manager) ผู้เชี่ยวชาญ(Knowledge Provider) และผู้ปฏิบัติงานใช้ความรู้ (Knowledge User) ด้วย รายละเอียดปรากฏตามตาราง 2, 3²

5.1.5 เมื่อสร้างระบบการจัดการความรู้ (KMS) ขึ้นมาแล้ว ได้สอบถามโดยการสาธิตให้นายวันชัย สร้อยทอง ผู้ตรวจการอัยการ ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบการออกแบบระบบการจัดการความรู้ว่ามีความเหมาะสมและเป็นประโยชน์ต่อการใช้งานจริงได้หรือไม่ โดยไม่ได้สอบถามกับ KM Team เนื่องจากระยะเวลาที่มีจำกัดและ KM Team มีงานในหน้าที่ประจำจำนวนมากจึงไม่สามารถจัดหาเวลาที่เหมาะสมในการจัดการสาธิตระบบได้ โดยมีรายละเอียดดังรูปต่อไปนี้

รูปที่ 5.2 แสดงการเข้าถึงลิ้งค์ความรู้

เอกสารวิชาการ (Document Management System)

Type	Name	Modified	Modified By
	คม.เกี่ยวกับคดีนอกราชอาณาจักร	8/8/2011 3:36 PM	CAMT\mankiet
	การคุ้มครองเด็ก ฯ	8/8/2011 3:36 PM	CAMT\mankiet
	การช่วยเหลือเยียวยาผู้เสียหายในคดีอาญา	8/8/2011 3:36 PM	CAMT\mankiet
	การสืบพยานล่วงหน้า	8/8/2011 3:37 PM	CAMT\mankiet
	คดีนอกราชอาณาจักร	8/8/2011 3:37 PM	CAMT\mankiet
	บทคัดพยาน	8/8/2011 3:37 PM	CAMT\mankiet
	บทบาทกระบวนการยุติธรรมต่อเหยื่ออาชญากรรม	8/8/2011 3:37 PM	CAMT\mankiet
	ปัญหากฎหมายพยานหลักฐานคดีอาญา	8/8/2011 3:38 PM	CAMT\mankiet
	ผู้เสียหาย	8/8/2011 3:38 PM	CAMT\mankiet
	รายงานการประชุมการจัดตั้งสำนักงานสอบสวน	8/1/2011 3:46 PM	CAMT\mankiet
	สืบพยานล่วงหน้า	8/8/2011 3:38 PM	CAMT\mankiet
	องค์กรที่มีอำนาจสอบสวนคดีอาญา	8/8/2011 3:38 PM	CAMT\mankiet
	อัยการกับการสอบสวน	8/4/2011 1:31 PM	CAMT\mankiet

Add document

กฎหมายและระเบียบ

Type	Name	Modified	Modified By
	แนวทางปฏิบัติคดีนอกราชฯ สำนักงานคดีอาญา	8/4/2011 11:14 AM	CAMT\mankiet
	กฎกระทรวงกำหนดการสอบสวนฯ	8/1/2011 3:44 PM	CAMT\mankiet
	กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์การทำการสอบสวนร่วมกันฯ	8/1/2011 3:42 PM	CAMT\mankiet
	ข้อบังคับกคพ.เรื่องร่วมสอบสวน	8/1/2011 3:42 PM	CAMT\mankiet
	คำสั่งแต่งตั้ง KM Team	8/4/2011 1:36 PM	CAMT\mankiet
	พ.ร.บ.องค์การอัยการฯ	8/1/2011 3:50 PM	CAMT\mankiet
	ระเบียบสำนักงานคดีอาญาว่าด้วยการทำสำนวนชั้นอุทธรณ์ พ.ศ.2551	8/4/2011 11:14 AM	CAMT\mankiet
	ระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการคุ้มครองเด็กในคดีอาญา พ.ศ.2543	8/1/2011 3:48 PM	CAMT\mankiet

Add document

รูปที่ 5.3 แสดง Knowledge Base

ทำเนียบผู้เชี่ยวชาญ (Expertise Contacts)

	Last Name	First Name	Company	Business Phone	Home Phone	E-mail Address
	รชยากร	ร้อยตำรวจโท ฮานี				
	สร้อยทอง	วันชัย				
	สิทธิ์ไธสง	ภัทรศักดิ์				

Add new item

รูปที่ 5.4 แสดงทำเนียบผู้เชี่ยวชาญ

หลังจากได้มีการสาธิตระบบ KMS ต่อนายวันชัย สร้อยทองผู้ตรวจการอัยการซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญแล้ว ผู้เชี่ยวชาญให้ความเห็นโดยสรุปได้ว่า การออกแบบระบบ KMS ดังกล่าวมีขั้นตอนกระบวนการเกี่ยวกับงานสอบสวนคดีอาญาที่เป็นแผนที่ความรู้ (Knowledge Map) สามารถสื่อสารให้ผู้ปฏิบัติงานใช้ความรู้เข้าใจในกระบวนการสอบสวนคดีอาญาได้ดีพอสมควร และมีกฎหมาย ระเบียบ บทความ และเอกสารวิชาการซึ่งเป็นองค์ความรู้สนับสนุน รวมทั้งมีทำเนียบผู้เชี่ยวชาญไว้

สำหรับผู้ปฏิบัติงานใช้ความรู้ติดต่อบริการได้ จึงมีประโยชน์สามารถช่วยเหลือและแก้ปัญหาให้แก่ผู้ปฏิบัติงานใช้ความรู้ด้านงานสอบสวนคดีอาญาได้ดีในระดับหนึ่ง

5.2 กำหนดแผนและกิจกรรมในการสื่อสารสร้างความเข้าใจ (Man1)

การกำหนดแผนและกิจกรรมเพื่อสื่อสารสร้างความเข้าใจให้แก่บุคลากรภายในหน่วยงานและให้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการจัดการความรู้ รวมทั้งร่วมกันผลักดันการเสริมสร้างสมรรถนะด้านองค์ความรู้ที่เพียงพอด้วยระบบการจัดการความรู้ นั้น จะต้องสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสำนักงานอัยการสูงสุด ซึ่งกำหนดไว้ว่า “องค์กรอัยการเป็นสถาบันที่มีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปโดยเที่ยงธรรม และเป็นที่ยอมรับของประชาชน” และวิสัยทัศน์ด้านการจัดการความรู้ของสำนักงานอัยการสูงสุด ซึ่งกำหนดไว้ว่า “สำนักงานอัยการสูงสุดจะพัฒนาไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยใช้การจัดการความรู้ (Knowledge Management) อย่างเป็นระบบทันสมัย และเชื่อถือได้” รวมทั้งสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสำนักงานคดีอาญา ซึ่งกำหนดไว้ว่า “บุคลากรของสำนักงานคดีอาญาต้องมีความรู้ ความสามารถ ทักษะ และจริยธรรมอย่างดียิ่งในการดำเนินคดีอาญา” และวิสัยทัศน์ด้านการจัดการความรู้ของสำนักงานคดีอาญา ซึ่งกำหนดไว้ว่า “องค์ความรู้ในเรื่องการดำเนินคดีอาญา ต้องสามารถรับใช้บุคลากรภายในองค์กรของสำนักงานคดีอาญา รวมทั้งบุคคลภายนอกที่จะได้ใช้ประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพ”

ในการดำเนินการเพื่อสนองตอบต่อวิสัยทัศน์ของสำนักงานอัยการสูงสุดดังกล่าว สำนักงานคดีอาญาจึงได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการจัดการความรู้ (KM Team) จำนวน 6 คณะ ได้แก่

- (1) ด้านคดีอาญา (ว่าต่าง)
- (2) ด้านคดีอาญา (แก้ต่าง)
- (3) ด้านชั้นสูตรพลิกศพและไตสวนการตายและสอบสวนคดีวิสามัญ
- (4) ด้านสอบสวนคดีอาญา
- (5) ด้านธุรการคดีอาญา
- (6) ด้านงานนิติกรคดีอาญา

โดยให้คณะกรรมการจัดการความรู้ (KM Team) มีอำนาจหน้าที่ส่งเสริมและพัฒนาขีดสมรรถนะบุคคลและจัดการบริหารการจัดการความรู้ในสำนักงานเพื่อให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ดำเนินการสร้างและรวบรวม เผยแพร่ องค์ความรู้ของสำนักงานตามภารกิจและตามที่ได้รับมอบหมาย รวมทั้งจัดทำรายงานในความรับผิดชอบและระบบการประเมินผลการจัดการ

ความรู้ที่ได้จากการจัดการความรู้เสนอคณะกรรมการบริหารจัดการความรู้ ทั้งนี้ เพื่อให้การบริหารจัดการความรู้ในสำนักงานคดีอาญา เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล³

เนื่องจากสำนักงานคดีอาญามีบทบาทและอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องกับงานสอบสวนคดีอาญาทั้งในด้านการคุ้มครองเด็กในคดีอาญาในชั้นสอบสวน การร่วมชั้นสูตรพลิกศพ การร่วมทำสำนวนชั้นสูตรพลิกศพ การร่วมทำสำนวนสอบสวน ในกรณีที่มีความตายเกิดขึ้นโดยการกระทำของเจ้าพนักงานซึ่งอ้างว่าปฏิบัติราชการตามหน้าที่ หรือตายในระหว่างอยู่ในความควบคุมของเจ้าพนักงานซึ่งอ้างว่าปฏิบัติราชการตามหน้าที่ หรือคดีที่ผู้ตายถูกกล่าวหาว่าต่อสู้อัตโนมัติของเจ้าพนักงานซึ่งอ้างว่าปฏิบัติราชการตามหน้าที่ และ การสอบสวนคดีความผิดที่มีโทษตามกฎหมายไทย ซึ่งได้กระทำลงนอกราชอาณาจักรไทย ซึ่งถือว่าไม่มีพนักงานอัยการในสังกัดที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับงานสอบสวนคดีอาญามากที่สุด ประกอบกับ KM Team คณะต่างๆ ก็มีอำนาจหน้าที่ส่งเสริมและพัฒนาขีดสมรรถนะบุคคลและบริหารจัดการความรู้เกี่ยวกับงานสอบสวนคดีอาญาด้วย ดังนั้น การจัดทำกิจกรรมสื่อสารในสำนักงานคดีอาญาจึงถือว่าสอดคล้องกับการทำงานจริง

นอกจากนี้ ระบบการจัดการความรู้ (KMS) นั้น ต้องใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือสำคัญในการดำเนินการ ดังนั้น การที่จะพัฒนาองค์ความรู้เรื่องงานสอบสวนคดีอาญาให้มีประสิทธิภาพนั้น นอกจากต้องพัฒนาในด้านเนื้อหาองค์ความรู้แล้ว ยังต้องพัฒนากระบวนการสื่อสารในองค์กรให้บุคลากรตระหนักรู้ มีความเข้าใจและมีส่วนร่วมในการผลักดันการเสริมสร้างสมรรถนะด้านองค์ความรู้ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศควบคู่กันไปด้วย

ดังนั้น จึงกำหนดแผนกิจกรรม 3 ปี โดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีการสร้างความรู้ (Knowledge Creation) ของ Nonaka⁴

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

³คำสั่งสำนักงานคดีอาญา ที่ 18/2553 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดการความรู้ (KM Team) ลงวันที่ 4 พฤษภาคม 2553.

⁴ Ikujiro Nonaka, et al., *Enabling Knowledge Creation*. New York : Oxford University Press, 2000.

1.3 สร้างสังคม (Socialization) ของบุคคลผู้มีความรู้ประสบการณ์จริง บนเครือข่าย อินเทอร์เน็ตหรืออินทราเน็ต ด้วยการมอบหมายให้ KM Team เป็นศูนย์กลาง โดยใช้เทคโนโลยี สารสนเทศของระบบ KMS เป็นเครื่องมือ เนื่องจากสำนักงานคดีอาญามีสำนักงานอัยการพิเศษฝ่าย อยู่ในสังกัดถึง 13 สำนักงาน โอกาสที่ผู้มีความรู้ประสบการณ์จริงจะพบปะแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกัน และกันในเชิงกายภาพไม่สามารถทำได้บ่อยครั้ง

1.4 มอบหมายให้ KM Team มีหน้าที่ดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับการจัดการความรู้ ดังนี้คือ (1) แจ้งข่าว (2) เฝ้าแนะ (3) แกะเป็นแผน (4) แคนประสาน และ(5) งานติดตามผล โดยมี รายละเอียด ดังนี้

1.4.1 แจ้งข่าว

(1) สื่อสารและประชาสัมพันธ์ระบบการจัดการความรู้ (KMS) ให้กับผู้บริหาร และผู้ปฏิบัติงานของสำนักงานคดีอาญาเข้าใจระบบ KMS รวมทั้งประโยชน์ของการใช้ KMS อย่าง ต่อเนื่อง

(2) รวบรวม องค์ความรู้หลัก เช่น กฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง แนวคำพิพากษาศาลฎีกา และองค์ความรู้สนับสนุน เช่น คู่มือ บทความ เอกสารวิชาการ หรือตัวอย่างกรณีศึกษา (Case Study) หรือข้อมูลสารสนเทศทั้งที่เป็น Tacit Knowledge และ Explicit Knowledge ที่เป็นประโยชน์ ในการปฏิบัติงานด้านสอบสวนคดีอาญานำเข้าสู่ระบบ KMS เพื่อกระจายหรือแบ่งปันให้ผู้บริหาร และปฏิบัติงานใช้ประโยชน์ในการทำงาน ตัดสินใจและแก้ปัญหา

1.4.2 เฝ้าแนะ

(1) แนะนำการสืบเสาะหาความรู้ สืบค้นความรู้จากผู้ปฏิบัติงานในตำแหน่งหรือบนเครือข่ายที่มี ข้อมูลเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานจริงดังต่อไปนี้

1. กิจกรรมในปีเป็นการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคหรือข้อขัดข้องในการปฏิบัติงาน

แนะนำแนวทางปฏิบัติหรือวิธีการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่ได้รับแจ้งจากผู้ใช้ (เฉพาะผู้ที่ปฏิบัติงานและ จะให้ผู้ที่ปฏิบัติงานทั้งปีทราบการและประโยชน์ของการใช้ระบบ KMS ในการสนับสนุนงาน สอบสวนคดีอาญาของคณะรัฐมนตรี

1.2 (ประชาชนสัมพันธ์) ส่งเสริมโอกาสรัฐที่ผู้ใช้ถึงทางและองค์ความรู้ในหลายๆที่เกิดขึ้น ถ้าที่นั้นขอคือการทำงานและเข้าใจระบบของระบบ ทำให้เป็นความรู้ใหม่เพื่อแบ่งปันหรือกระจายให้แก่ ผู้ปฏิบัติงานนำไปใช้

(2) รวบรวมข้อมูลการดำเนินการเกี่ยวกับงานสอบสวนคดีอาญาทั้งหมดตั้งแต่ รับเรื่องดำเนินการ ระหว่างดำเนินการและผลการดำเนินการ รวมทั้งปัญหาอุปสรรคในการทำงาน

ใช้ความรู้ และการดำเนินการของระบบ KMS เพื่อนำประเมินผลและจัดทำแผนเสนอสำนักงาน คดีอาญาปรับปรุงแก้ไขทั้งแผนงาน แผนกำลังคนและแผนงบประมาณ

(3) เสนอแผนให้สำนักงานคดีอาญามีการอบรมสัมมนาทั้งเชิงวิชาการและเชิง ปฏิบัติการเพื่อเพิ่มศักยภาพการสอบสวนคดีอาญาให้ผู้ปฏิบัติงาน

1.4.4 แกนประสาน

- (1) เป็นแกนประสานงานระหว่าง KM Team ของสำนักงานคดีอาญา
- (2) เป็นแกนประสานงานระหว่าง KM Team กับผู้บริหารและระหว่าง KM Team กับผู้ปฏิบัติงาน
- (3) เป็นแกนประสานงานระหว่าง KM Team ของสำนักงานคดีอาญากับ KM Team ของสำนักงานอัยการที่เกี่ยวข้องกับงานสอบสวนคดีอาญา เช่น สำนักงานคดีพิเศษ สำนักงาน ต่างประเทศ เป็นต้น

1.4.5 งานติดตามผล

- (1) ติดตามผลการตามข้อ 1 – 4 อย่างสม่ำเสมอ
- (2) ติดตามผลการนำความรู้จัดแจ้งใหม่ ๆ เกี่ยวกับงานสอบสวนคดีอาญาที่ องค์กรได้สร้างขึ้น ไปใช้ในการปฏิบัติงานฝึกฝนซึมซับความรู้ (Internalization) ว่าทำให้ ผู้ปฏิบัติงานมีความรู้และประสบการณ์จริงในการทำงานให้สำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพในสถานการณ์จริงหรือไม่

1.5 พัฒนาบุคลากร โดยจัดการอบรมสัมมนาเชิงวิชาการและเชิงปฏิบัติการจริงให้แก่ พนักงานอัยการที่ใช้ความรู้หรือพนักงานอัยการที่เกี่ยวข้องกับงานสอบสวนคดีอาญาอย่างต่อเนื่อง ทุกปีโดยจัดสรรงบประมาณรองรับให้เพียงพอ รวมทั้งจัดให้มีการศึกษาดูงานด้านการสอบสวน คดีอาญาและสัมมนาเชิงปฏิบัติการร่วมกับหน่วยงานด้านการสอบสวนคดีอาญาทั้งภายในประเทศ เช่น สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมสอบสวนคดีพิเศษ เป็นต้น และต่างประเทศ

2.กิจกรรมในปีที่สอง

2.1 ประเมินผลการดำเนินการในปีแรก แล้วปรับปรุงให้สอดคล้องกับความ เปลี่ยนแปลงในสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริง เช่น กฎหมายใหม่ ๆ อัตรากำลัง วัสดุอุปกรณ์ และ งบประมาณ เป็นต้น

2.2 นำรูปแบบกิจกรรมที่แก้ไขปรับปรุงแล้วมาใช้ดำเนินกิจกรรมในลักษณะ เดียวกับปีแรก

2.3 นำรูปแบบกิจกรรมไปใช้กับ KM Team ของสำนักงานอัยการที่มีหน้าที่ เกี่ยวข้องกับงานสอบสวนคดีอาญา เฉพาะในกรุงเทพมหานคร

2.4 พัฒนาคณาจารย์ เช่นเดียวกับในข้อ 1.5

3. กิจกรรมในปีที่สาม

3.1 ดำเนินการเช่นเดียวกับปีที่หนึ่งและปีที่สอง

3.2 นำรูปแบบกิจกรรมไปใช้กับ KM Team ของสำนักงานอัยการภาคทั้ง 9 ภาค

ผู้วิจัยได้นำเสนอแผนกิจกรรม การจัดการความรู้ ดังกล่าวข้างต้น ต่อนายวันชัย สร้อยทอง ผู้ตรวจการอัยการซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญ เพื่อรับฟังความคิดเห็นว่า กิจกรรมการจัดการความรู้ มีความเหมาะสม ทำได้จริง หรือมีความเป็นไปได้หรือไม่ อย่างไร รวมทั้งปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะ หรือข้อที่ควรแก้ไขปรับปรุง อย่างไร ซึ่งผู้เชี่ยวชาญให้ความเห็นโดยสรุปได้ว่า แผนกิจกรรมดังกล่าวมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ เนื่องจากมีระยะเวลาในการดำเนินการ 3 ปี แต่ปัญหาในเบื้องต้นที่จะต้องดำเนินการคือสำนักงานคดีอาญาต้องจัดบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญเกี่ยวกับงานสอบสวนคดีอาญาและงานเทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ใน KM Team ด้วย รวมทั้งจัดหาวัสดุอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่สามารถรองรับหรือสนับสนุนระบบ KMS นอกจากนี้ ควรออกคำสั่งให้เป็นรูปธรรมชัดเจนว่าให้ KM Team มีอำนาจหน้าที่อย่างไร ทั้งนี้ เพื่อเป็นกรอบในการดำเนินงานของ KM Team

5.3 สิ่งที่พบเห็นโดยทั่วไป

พนักงานอัยการในสำนักงานคดีอาญายังคงวัฒนธรรมขององค์กรที่ทำงานร่วมกันอย่างพี่กับน้อง มีระบบการสวนงานแบบพี่เลี้ยง(Tutor) ช่วยเหลือเกื้อกูลกันซึ่งกันและกัน แต่สำหรับการยอมรับการเปลี่ยนแปลงในเรื่องการจัดการความรู้ หรือการพัฒนาความรู้ในเรื่องระบบเทคโนโลยีสารสนเทศยังมีค่อนข้างน้อย ทั้งนี้ อาจสืบเนื่องมาจากขาดการสนับสนุนอย่างจริงจัง หรือเห็นว่าเป็นงานฝักมิใช่งานในหน้าที่หลัก

5.4 ผลการวิเคราะห์และประเมินค่าข้อมูล

จากการสาธิตระบบ KMS และนำเสนอแผนกิจกรรมการจัดการความรู้แก่นายวันชัย สร้อยทอง ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญ ข้อมูลที่ได้สามารถนำมาวิเคราะห์และประเมินค่าข้อมูล ดังนี้

5.4.1 ข้อดี

(1) เนื่องจากสำนักงานคดีอาญามีสำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายที่อยู่ในสังกัด จำนวน 13 สำนักงาน และการแต่งตั้ง KM Team แต่ละด้าน ก็มีพนักงานอัยการของแต่ละสำนักงานอยู่ใน KM Team คละกันไปตามความเหมาะสม ดังนั้น การจัดกิจกรรมบ่อยครั้งระหว่าง KM Team ของสำนักงานคดีอาญาหรือภายใน KM Team ด้วยกันเองในเชิงกายภาพจึงทำได้ยาก ทั้งนี้ เนื่องจาก

คณะทำงานแต่ละบุคคลไม่ได้อยู่ในสถานที่ทำงานเดียวกันและแต่ละบุคคลต่างก็มีงานประจำในหน้าที่หลักอยู่แล้ว ดังนั้น การนำเทคโนโลยีสารสนเทศของระบบ KMS มาใช้ในการจัดทำกิจกรรมบนเครือข่ายคอมพิวเตอร์ในระบบอินเทอร์เน็ตหรืออินทราเน็ต (Virtual Ba) จึงเป็นประโยชน์ที่ช่วยในการสื่อสารทำความเข้าใจและช่วยให้ KM Team มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการจัดการความรู้ได้เป็นอย่างดี และสามารถแก้ไขปัญหาในเรื่องการจัดทำกิจกรรมร่วมกันในเชิงกายภาพได้

(2) ระบบ KMS ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือหลัก ซึ่งทำให้สะดวกในการรวบรวมข้อมูลองค์ความรู้ เผยแพร่กระจายความรู้ โดยจะเป็นแหล่งข้อมูลองค์ความรู้หลัก และองค์ความรู้สนับสนุนด้านงานสอบสวนคดีอาญาให้แก่พนักงานอัยการผู้ปฏิบัติงานใช้ความรู้ได้เป็นอย่างดี รวมทั้งมีข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับงานสอบสวนคดีอาญาที่เป็นประโยชน์แก่ผู้บริหารใช้ในการตัดสินใจแก้ปัญหา ทั้งในด้านการบริหารงานบุคคลและงบประมาณ

5.4.2 ข้อเสีย

ระบบ KMS จำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารระบบ ดังนั้นหากไม่มีการสนับสนุนทั้งวัสดุอุปกรณ์และงบประมาณ รวมทั้งไม่มีการพัฒนาศักยภาพในด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศแก่ผู้ใช้งานระบบ KMS ย่อมส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของระบบ KMS

5.5 สิ่งที่ค้นพบและนำเสนอ

ปัญหาวิกฤตอย่างหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับงานสอบสวนคดีอาญาของพนักงานอัยการดังที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารของสำนักงานคดีอาญาและที่ปรากฏอยู่ในรายงานการประชุมตั้งสำนักงานสอบสวน ก็คือ การที่ไม่มีสำนักงานอัยการรับผิดชอบงานสอบสวนคดีอาญาโดยเฉพาะ เป็นเหตุให้ข้อมูลและองค์ความรู้กระจัดกระจายไปอยู่ตามสำนักงานอัยการต่าง ๆ หรือติดตัวไปกับผู้ทำงานใช้ความรู้โดยไม่มีรวบรวมข้อมูลไว้ในที่เดียวกัน ซึ่งก่อให้เกิดปัญหา การขาดเอกภาพในการสอบสวนคดีอาญา ไม่สามารถควบคุม กำกับดูแลได้อย่างครอบคลุม และส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพงานสอบสวนคดีอาญาได้อย่างเป็นระบบ รวมทั้งไม่สามารถพัฒนางานสอบสวนคดีอาญาได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

ดังนั้น การนำระบบ KMS มาใช้ในการพัฒนาองค์ความรู้เรื่องงานสอบสวนคดีอาญา โดยให้ระบบ KMS เป็นศูนย์กลางการติดต่อสื่อสาร เชื่อมโยงและกระจายแบ่งปันความรู้ รวมทั้งเก็บข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับงานสอบสวนคดีอาญา ดังภาพที่ปรากฏในรูปที่ 2 ของบทที่ 2 จะพบว่าระบบ KMS เปรียบเสมือนสำนักงานสอบสวนจำลองที่อยู่บนระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (Virtual Ba) ซึ่งสามารถนำไปใช้เป็นตัวแบบในการตั้งสำนักงานสอบสวนคดีอาญาได้ในอนาคต นอกจากนี้

ยังสามารถนำรูปแบบไปใช้กับ KM Team ของสำนักงานคดีพิเศษซึ่งเกี่ยวข้องกับงานสอบสวนคดีพิเศษและสำนักงานต่างประเทศ ซึ่งเกี่ยวข้องกับงานสอบสวนคดีนอกราชอาณาจักร

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved